

MOLITVA ZA ZLOČINCE

Marin SRAKIĆ, Đakovo

Među starijim rukopisima koji se čuvaju u Biblioteci Visoke bogoslovne škole u Đakovu nalazi se jedan kao privez uz knjigu »Accessus et recessus altaris seu piae praxes ante et post Sacram communionem...«, Tyrnaviae MDCCXVI, 10x6 cm. Tekst je zanimljiv i s jezičnog i s teološko-pastoralnog stajališta. Pisan je u prvoj polovici XVIII. st., dijelom latinskim, a dijelom hrvatskim jezikom, i to kajkavskim narječjem. Dva su autora rukopisa: jedna je ruka pisala latinski, a druga hrvatski. Hrvatski je pisan krasopisom. Dok je autor posve nepoznat, za vlasnika možemo reći bar to da je pripadao Družbi Isusovoj – jer je knjižica nekada pripadala Biblioteci Misije Družbe Isusove u Petrovaradinu – zatim da je bio zatvorski kapelan, jer ima bilježaka o obraćenju osuđenika i o njihovom smaknuću.

Sadržajno je tekst podijeljen ovako:

1–19 str. Officium Confessarii. Observanda (latinski)

19–91 str. Preces pro moribundis (hrvatski)

(6) str. Podaci o obraćenju i smaknuću (latinski)

(16) str. Ad Matutinum (latinski).

Ovdje objavljujemo dva dijela teksta: jedan dio hrvatskog teksta koji nosi naslov »Pro Maleficis« i »Pro in lecto agonizante Benedictio« (41–91 str.) i tekst s podacima o obraćenju i smaknuću (6. str.). Hrvatski tekst je izuzetan i neobičan primjerak pučke pobožnosti i pokazuje njezine temeljne karakteristike: praktičnost, konkretnost, »korist« i težnju za sigurnošću. Zatvorski svećenik molitvom prati na smrt osuđenog zločinca i preporuča ga Isusu patniku u ime onih muka što ih je on podnio za vrijeme svoje gorke muke. Za svaki oblik mučenja predviđena je posebna molitva: »Za onoga kome se ima odrubiti glava«, »Kad se penje na stratište«, »Kad ima biti mučen kolom«, »Kad se kolom lomi desna noga«... »Kad se lomi vrat«, itd. Oduvijek je inače pobožnost prema mucu Isusovoj i Isusu patniku u pučkoj religioznosti dobivala središnje mjesto, jer je jednostavni čovjek vjernik u Isusu patniku najviše doživljavao sebe.

Pro Maleficis

Oratio

Pro decapitando

(Za zločince

Molitva

Za onoga kome se treba odsjeći glava)

O Milosztivi Bogh moi y zvelichitel! po teski muki tvoioi, kuszi na gori kalvarie podiel, gdaszu preszveto telo tvoie szlekli y gologa po spotali, proszimte! vchini Dussu moiou od svzeh grehov голу y prosztu, pokrime szvetum tvoium miloschum,

y daimi dobrovolno za grehe moje szmert ovu podneszti, vu lyubavi tvoioi vmreti, y kakszi dussu tvoiu preszvetu Bogu otczu tvomu preporuchil, tak y ia szromasku dussu moiu preporucham.

**Pro patibulando
dum appropiat.**

*(Za onoga koga treba mučiti kad se
približava)*

O szlatki, ô dobri, ô predragi Jesus! ia nevolni gresnik rad za grehe moje hochu kastigu y szmert ovu podneszti, ti pako o lyubljeni zvelichitel moi! po teski tvoi muki proszimte: ogleisze name y szmilyuimisze! med rane tvoie szkri dussu moiu, y vu vekivechno veszelie zapelyai.

O JESUS lyubljeni odkupitel moi predragi vsze uffanye y dobro moje! tebisze vesz alduiem z-dussum y z-telom v-zemi me k tebi, rad zovoga szveta idem, dai ô milosztivni JESUS da vnebo k tebi doidem.

O Zlati raszpeti IESUS! daimi vezda tvoiu szvetu miloschu, kuszi dal na krisu raszpetomu tolvaiu, y gdussi moioi reczi: denes budes z-menum v-paradisussu. szmilyuimisze vu ovom zadnyem vremenu posztaulyenom, dai szrečno y blaseno s-szveta ovoga preminuti! ô dobri Bogh otecz! ô lyubljeni Szin Bosij, y duh szveti! szmilyuimisze ô preszvetu Troisztvo ieden iedini Bogh, ki dobrem nebo prikasuies, kmanye pako z-peklom kastiguies, tebi mene vszega alduiem y szromasku dussu moiu preporucham ô dobri! ô dragi! ô szlatki Jesus.

Cum scalas incipit ad patibulum scandere. *(Kad se počínje penjati stepenicama
prema mučilištu)*

O Zmosni Bogh otecz, Szin y duh szveti, od zemlye prichinyam y od szveta ovoga odhaiati, y od vszeh proschenye vzeti, ô dragi JESUS! idem blise ktebi, vezda ie vreme pomozime! ô lyubljeni JESUS! szmiluisze dussi moioi! ô dragi JESUS! hodi k-meni, y budi zmenu! ô zlati JESUS! vute veruiem, ô lyubljeni JESUS, vu tesze uffam, ô dragi JESUS!, tebe iz szercza lyubim, ô szlatki JESUS, tebi v-miram, ô predobri JESUS, tvoiszem siv y merteb, v-tvoie szvete ruke preporucham dussu moiu ogleisze name ô gyungyeni JESUS! ô lyubljeni JESUS! ô predobri JESUS!

Cum sclopis trajcitur. *(Kad se prevozi kolima)*

O dragi JESUS, z velichitel moi lyubljeni! proszimte za tvoie szvete rane, koieszi iz lyubavi yzuprot meni velike, podneszel, zmilosztiv nemi ochima tvoiem i ogleisze name, y sztrelum lyubavi tvoie rani szercze moje, szmilyuimisze, ô milosztivni JESUS! da szrečno szvet ov osztavim y na drugom blasen naveke postanem, ô predobri JESUS! ô predragi JESUS! ô prelyubljeni JESUS!

Cum extenditur in terra, rota afficiendus. *(Kad se prostire po zemlji onaj koji će
biti mučen kolom)*

O dragi, szlatki, lyubljeni JESUS! iz glyubline szercza moga, po teski muki tvoioi, gdaszute na zemlyu nemilosztivo sidovi hitili: y na kris razpeli, proszimte, pomozime nevolnoga, da y ia muku ovu tesku za grehe moje velike dobrovolno podneszem; y preterpim, ti pri meni y ia pritebi doszmeriti obsztoim, y z-Dismassem Tolvaiom k-tebi V-paradysus ô milosztivni JESUS doidem, pomozime vezda ô predragi JESUS! neosztavime ô zlati JESUS! vsze dobro moje Szmilyuisze velikomu meni gresniku! prelyubljeni JESUS! Bogh moi y vsze uffanye moje.

Cum rota frangitur dexter pes. (*Kad se kolom lomi desna noga*)

Gozpon moi lyubljeni JESUS pomozime! po sztrasni muki, kuszi preterpio gdaszu tvoiu preszvetu vertali y pribiali desznu nogu, da y ia po ovoi noge moie muki za grehe moie za doszta vuchinim y terplivo podneszem: o dobri JESUS! szmilyuisze meni nevolnomu gresniku! budimi milosztiven ô predragi JESUS! ô JESUS! ia-koszt moia, y vsze veszelie moie JESUS lyubljeni!

Cum frangitur pes sinister (*Kad se lomi lijeva noga*)

Odkupitel y Zvetichitel moi milosztivi JEZUS! po sztrasni muki tvoi, kuszi preterpel gda szu tvoiu ne szamo desznu, nego y levu merczvarili y trapili nogu; proszimte, szmilyuimisze, y pomozimi da y ia leve noge moie muku v-viloschi tvoi preterpim. ô dobri JESUS, ô lyubljeni JESUS! ô milosztivni JESUS!

Cum frangitur manus dextera (*Kad se lomi desna ruka*)

O dragi Bogh JESUS prezmosni! Szmilyuimisze szmilyui! po tvoi teski muki, kuszi podneszel v-szveti Deszni ruki tvoi! proszimte, vuchini; da ia muku leve gresne ruke moie szrechno podneszem, y vu nebu naiem primem! ô dobri JESUS ut supra.

Cum frangitur manus sinistra. (*Kad se lomi lijeva ruka*)

O lyubljeni JESUS! hodi-mi napomoch sztvoium preszvetum levum rukum, koia ie zarad mene nevrednoga, sztrasnem chaulom krisnomu drevu pribita bila da y ia zlocheszte leve ruke moie muku y traplenye, dobrovolno; na moie vekse dusno veszelie y z velichenye preterpim ô milosztivni, milosztivni JESUS ut supra.

Cum appropinquat pectori. (*Kad se priblizava prsima*)

O Zlati JESUS! vezda misze szmilyui, pomozime! po sztrasnoi muki tvoi, kuszi na krisu raszpjet za me y za vsze gresnike preterpel, molimtisze ogleisze na me da y ia perszeh moieh muku iz lyubavi tvoie rad podneszem, ô JESUS etc.

Cum Collum frangitur. (*Kad se lomi vrat*)

O dragi Jesus ô zlati JESUS! dosloie zadnye vreme. Szmilyuimisze vezda szmilyui! v zadnyem hipu moiem ne osztavime, ô lyubljeni JESUS pomozime! po preszveteh ranah tvoieh proszimte daimi tvoiu szvetu miloschu da ovo kolla terenye za ime tvoie preszveto preterpim, y sztobumsze vu nebu razveszelim ô dragi JESUS etc.

Si vero â Capite rotâ frangatur. (*A ako se od glave lomi kolom*)

O dragi JESUS! za ime tvoie preszveto proszimte budimi milosztiven, pomozime! da z ovoga szveta preminuchi preszveto tvoie licze veszelo zapazim. O lyubljeni JEZUS po v-szoi muki tvoi preszveti proszimte! Szmilyuimisze, y vuchini, da muku moiû kastigu ovu, za zadovolschinu grehov moieh dobrovolno podneszem. O lyubljeni JESUS! za pet ran tvoieh preszveteh molimtisze y iz vszega szercza proszim; szmilyuimisze! y da miloschu miloschu tvoiu nebeszku, da Muka tvoia preszveta, y muka ova moia nevolna bude mi na radost, veszelie, y vekivechno

dussi moi zvelichenye. O dobri JESUS, tebi sivem! O szlatki JESUS tebi v-miram!
O milosztivni JESUS, tuoi szem siv, y tuoi osztaiem mertev.

Cum forcipibus laceratur. (*Kad se trga kliješćima*)

O lyubljeni, prechishti Agnyecz Bosy JESUS milosztivni! kakie sztrasto bilo ras-
ztergano y razmerczvariemo preszveto telo tvoie, da od verhuncza glave, do peth,
ne bilo meszta zdravoga, ogleiszename, y szmilyuimiszte, da y ia muku ovu y klesch
terganye, za grehe vsze moie dobrovolno podneszem, y za pokoru rad perterpim.
O prelepi JESUS budi poleg mene, y szvetum miloschum tvoium raszvetime y
pomoz, da muku moiu vremenszku tak preterpim dasze muke vekivechne oszlo-
bodim. O dobri JEZUS, ovd, me sgi! ovd, me szkleschi tergai! ovd, me zevszemi
mukami muchi y trapi! lisztor mi na veke proszti ô dobri JESUS ô zlati JESUS!
ô milosztivni JESUS!

Quando lorum scinditur. (*Kad se remen razrješuje*)

O lyubljeni JESUS! kervavi moi zvelichitel! poszveti, y kakti rosa rumeni kervi
tvoi kuszi iz herbta tvoga zame presnika nevrednoga tak dareslivo tochl, daszi vu
nyoi kakti plaval, proszimte szmilyuimiszte! da y ia muku ovu herbta moiega, y
kervi preleiany za grehe moie dobrovolno podneszem. O preszveta kerv Xtus-
seva raszvetime! o predraga ker Xtusseva iakoszt szlabe obiachime! O preszveta,
prelyublena kerv JESUSSEVA gozpona moiega lyublenoga razveszelime nevol-
noga gresnika! ô mili JESUS vu szvetu tvoiu miloschu primime y obchuvaim!

Quando conscendit Rogum. (*Kad uzlazi na lomaču*)

O dragi JESUS, hvala ti budi y dika, od vszeh y od mene gresnika, rad priemlyem
za zadovolschinu grehov moieh kastigu ovu, kaytiszem zaszlusil muku ovu, zato
ô predobri JESUS kizsi zame britku szmert podneszel, vu ognyenoi ovoi posteli
vumreti hochu; tilisztor lyubljeni odkupitel pomozime! y nevolnoi szmilyuiszte dussi
moi! Salmie iz vszega szercza moiega daszem tebe tak dobroga zbantuval Gospo-
na! dabi od szeh dob iezero let siveti mogel, nigdar te vech zbantuvati nebi hotel!
zato iz szercza moiega alduiemti ovu muku, ku rad podneszti hochu iz lyubavi
tvoie za pokoru moiu, ô dragi JESUS, ô milosztivni moi zvelichitel, za preszveto
ime tvoie molimtiszte da ogeny ov vremenszki szveta ovoga, oszlobodime od ognya
szveta drugoga, ô szlatki JESUS vszeh nevolneh pomochnik lyubljeni tebi prepo-
rucham dussu moiu budimi milosztiven vszigdar y vzadnem hipu vure moie sive-
nya moiega, ô miloszerdni JEZUS! ô dobri JESUS etc.

Quando caudâ raptatur. (*Kad se ključem trga*)

O zmosni preveliki y pravichni Bogh! zvelichitel moi JESUS lyubljeni, hvala ti y
dika budi, pravichni szud tvoi y praviczu tvoiu zpoznavam, ia nevolni gresnik
z-moiemiszem grehi kip tvoi preszveti poteptal, y zato szem vreden muku ovu iz
glyubline szercza moiega salmie ô milosztivni JESUS! prosztimi vzemi za zado-
volschinu kastigu ovu, ô dobri JESUS! po sztrastni muki tvoi, kuszi pravichen
podneszel gdaszute po Varasseh y vulichah po blatu y mlakah, po kamenyu y
terniu, szim tam nemilosztivno natezali, szmilyuimiszte, da y ia, muku terplivo
podneszem szvetu ovomu szrechno vumrem, y sztobum milosztivni JESUS na
veke blasen poštanem. ô dobri JESUS etc ut supra.

Quando per partes dividitur. (*Kad se siječe na komade*)

O zmosni predobri, pravichni, miloszerdni Bogh, za grehe moie y pokoru tela moiega raszechenye tebi alduiem, y sztem raysi, szkem vidim, daie ovo tvoia ô dobri JESUS szveta volya, zaszlusil szem kastigu ovu, za tvoie preszveto ime JESUS, preterpeti rad hochu muku moiou, lizstor me ti ne osztavi zvelichitel dragi, vu tesze uffam milimoi JESUS! da povrednoszti mûke tvoie z-raszboinikom Dismassu dobim miloschu tvoiu, y k tebi vu vekivechno doidem veszelie ô lyubljeni JESUS, ô milosztivni JESUS! ô szlatki, ô zlati JESUS!

Pro in lecto agonizante Benedictio. (*Blagoslov za umirućeg na postelji*)

Blagoszlovite Bogh otecz ki ie vsza od prichetka szveta ztvoril ki ie tebi Dussu dal y telo.†

Blagoszlovite Bogh szin dragi JESUS, ki ie iz lyubavi tvoie na zemlyu dossel, y za dobro tvoie na krisu razpet vumerl.†

Blagoszlovite Bogh duh szveti, kie po szvetom kerstu vu te dossel, y szvetemi szvoiemil miloschami nakinchil y obiachil.†

Cum expirat. (*Kad izdiše*)

Poidi kerschansyzka dussa, k-tvoiemu iedinomu konczu a czilyu, v domovinu vekivechnoga pokoia, veszelia y zvelichenya, vu ime Bog otcza, ki teie sztvoril, † vu ime Boga szina, ki teie z-predragum kervium szvoium odkupil †, podi vu ime Boga Duha szvetoga, kie bil tvoi na ovom szvetu raszveszelitel. †.

Buditi na drugom szvetu milosztivno preszveto Troisztvo. Amen.

Commendatio Animae. (*Preporuka duše.*)

Gospone Szmilyuisze

Christus Szmilyuisze.

Gospone Smilyuisze.

Szveta Maria Moli Boga za nyega

Vszi Szveti Angeli y Archangeli molite Boga za nyega.

Szvati Abel

Vesz Chorus pravichneh

Szveti Abraham,

Sz. Ivan Kersztitel.

Vszi Szveti Patriarche y Proroki.

Sz. Peter.

Sz. Pavel.

Sz. Andrass.

Sz. Ivan

Vszi Szveti Apostoli y Evang.

Vszi Szveti Vucheniki Bosij.

Vszi chiszti y pravichni.

Sz. Stephan.

Sz. Lourencz.

Vszi Szveti Mucheniki.

Sz. Sylvester.

Sz. Gregur.
Sz. Augustin.
Vszi Szveti Pape y Zpovedniki
Sz. Benedik
Sz. Ferencz.
Vszi Szveti Redovniki y puscheniki.
Sz. Maria Magdalena
Sz. Lucia.
Vsze Szvete Devicze y Vdovicze
Vszi Szveczi y szvaticze Bosie.
Szmilyimusze Gozpone prosztimu Gozpone.
Szmilyimusze Gozpone oszlobodiga Gozpone.
Od szerdi tvoie, oszlobodiga Gozpone.
Od pogibeli vekivechne szemrti.
Od hman szmerti.
Od muke peklenszke.
Od vszega zla.
Od oblaszti Vrasie.
Po porodu tvoiem.
Po krisu y muki tvoi.
Po szmerti y grobu tvoiem.
Po odichenom gorisztaienyu tvoiem.
Po miloschi duha szvatoga.
Na dan Szudnyi.
Gresniki! proszimate poszlyuhninasz.
Da musze Szmilyuies y prosztiss.
Gozpone Szmilyuisze.
Xtus Szmilyuisze.
Gozpone Szmilyuisze.

Sequitur oratio N. 75

Alia.

Druga.

Milosztivni Bogh ki izvynosine miloszerdnoszti tvoie pokornem gresnikom grehe praschas, zmiloszerdnemi ochima tvoiem i ogleisze ne nevolnoga szlugu tvoiega. N. proschenye grehov szvoieh ponizno proszechega y za nye iz szercza saluiuchega y oprosztimu ô dobri Bogh! regreske nyegve, oproszimu ô lyubljeni JESUS vsze ono szkem teie iz chlovechanszke kerhkoche, ali iz vrasiega vupelavanya zbantuval, y vchiniga delnika preszvetoga tvoiega odkuplenya, szmilyuisze dragi Gozpone zdihavanyu y szuzam nyegvem! nema on uffanye drugdi nego pritebi, y vu tvoioi ô lyubljeni JESUS miloszerdnoszti, vze migam k-tebi, y V.miloschu tvoiu primi.

Alia.

Druga.

Preporuchamte vszamoguchemu Bogu dragi brate y nyemu koiega sz i sztvorenye zruham, da, kada z ovoga szveta promines, k-ztvoritelu kiteie iz zemlye ztvoril szrečno doides. Zato iz tela tvoiega iduchi dussi tvoi nayti doide napervo szvetel Sereq Angelszki, Senatus dvanaiszt Apostolov, vnosina Szvete Muchenikov, y Zpovednikov prechiszteh Chorus devicz nayte obsztre y vpokoi blasen vnaruchaiu

Szvojem nayte odneszu Szveti Patriarke, krotek y lyublyen obraz Xtussa JESUSA zapazi sentencziu milosztivnu primi, oszlobodite dobri JESUS, od vszega traplenya, kie na krisu zate szmert britku preterpel, oszlobodite od vekivechne szmertu Xtus JESUS, kiszeie dosztoial zate v-mreti, buditi milosztiven odkupitel tvoi lyubleni! ô dragi JESUS! zapelyai ovchiczu tvoiu vu vert Paradysomszki, gdesze na veke blasena paszla bude y tebe predobroga Bog Gozpona szvoiega lyublenoga hvalila y dichila.

Alia.

Druga.

Preporuchamoti dragi y zmosni Gozpone dussu szluge tvoiega N.N. y proszimote odkupitel lyubljeni JESUS, zvalichitel vszega szveta, da zarad koie szu na zemlyu iz Neba dossel vu ruke szvetez patriarka vu veszelie vekivechno zapelyas.

O dobri JEZUS zvelichitel predragi Bogmoi lyubljeni, ogleisze na sztvorenye tvoie, koie ne od drugoga Boga, nego ie od tebe pravoga sivoga Boga sztvorieno, y ne drugi Bogh, nego tiszi praudeni Bogh, tvoie ie vsze sztvorenye tisze szmilyui dussi szluge tvoga vzadne sitka vremenu posztaulenoga razveszeli dragi Gozpon pred liczem tvoiem dussu nyegovu, i oprosztimu grehe i malovrednoszt nyegovu, akoie prem zgressil, vendar otca Nebeszkgoga, szina y duha szvetoga ne zatail, nego ie vszigdar veruval; y Boga vszeh sztvoritela verno molil dichil y hvalil, szmilyuimusze onda ô preszvetei Troisztvo Bog otecz † Bog Szin † Bog Duh szvati †.

Cum expiravit (*Kad izdahne*).

Gozpone Szmilyuisze

Xtus szmilyuisze.

Gozpone Szmilyuisze. Otecz nass.

I ne v-pelyai nass vu skusavanye. P. nego oszlobod...

Pochinek vekivechni dai Gozpone P. y vekivechna szvetloszt nay mu szveti. Od vrat peklenszkeh. P. oszlobodi Gozpone dussu nyegovu.

Nay v-miru pochine, P. Amen.

Gozpone poszluhni molitvu moiou, P. y krich moi nay k tebi doide. Gozpon z vami. Y z-duhom tvoiem.

Molemo.

Tebi Gozpone preporuchamo dussu szluge tvoga N. da kie denesz szvetu vumerl, tebi nay sive, y koie ie po kerhkochi chlovechanszki grehe vchinil timuie ô milosztivni Bogh, po miloszerdnosztini tvoi oproszti po Xtussu Gozponu nassem.

PODACI O OBRAĆENJIMA I SMAKNUĆIMA

1723. U Osijeku

Po primljenoj milosti vratio se u Katoličku Crkvu ponovno sjedinjeni šizmatik Vukama (sic!) iz Miholjca sa svojom obitelji (victurus).

Građanin Jakšića kolom slomljen, jatak Ječmenice u 11 razbojstava, i ...njegov.

Luteran

Martin N. N. zakletvom se odrekao 8. travnja.

Kuzman N.

Petko N.

Mihajlo N.

3. kolovoza obješeni, od raskolnika sjedinili su se s Katoličkom Crkvom
Isto tako Kuzman N.
Isto tako druga N.

1724.

Marija Karavlah 15. veljače

Umiljen odnosno Mihajlo, roditelj Ječmenice, obješen 7. rujna.

Isto tako N. N. sjedinjena osoba.

1725. u Zagrebu

Pripravljeni (raspoloženi) za razne smrtne kazne.

Martin, učenik N. C.

Martin, mesar N. C.

Ivan kmet N. C.

Pavao kmet N. C.

U Temišvaru 1726.

Ivan Kossl, konjanik iz oblasti (regimine) Merzi. Luteran.

U Osijeku 9. travnja 1727. sjedinila se raskolnica Ana i u suzama pričestila.

18. (dana) istog (mjeseca) sjedinili su se

Josip Radojčić

Ivan odnosno Jovan Sekula, obojica šizmatici iz sela koja spadaju pod Pakrac.

Obojica obješena.

25. lipnja sjedinio se s Crkvom Nikola N. iz Bačke, bolesnik u zatvoru. 5. srpnja prisustvovao sam odrublivanju glave Đuri i Ivanu iz Kraljeve Velike, katolicima.

3. studenog odrubljena je glava Elizabeti iz Kutine.

1728.

Dovedeni su na izvršenje smrtne kazne Ilija Vlah iz Srijema, Kuzman iz Srijema sjedinjen. 6. ožujka.

Isto tako Ivan iz Broda sjekirom ubijen 19. srpnja.

Marta iz Donjega Grada, raskolnica, sjedinjena – za to javno pripravljen i promatrao Presv. General de Odvir, komandant Slavonski.

1729.

Sjedinio se Stjepan N. N. iz Pakraca, 26. siječnja.

Isto tako 9. svibnja sjedinio se Kuzman, porijeklom iz granice preko Save.

RIASSUNTO

Qui pubblichiamo due parti di un manoscritto del secolo XVIII, che si trova nella Biblioteca dell'Istituto Superiore teologico di Đakovo. Prima parte è un manuale per capellano di carcere, composto dalle preghiere »Pro Maleficis«, e rappresenta un esempio classico della devozione popolare. Nella seconda parte sono indicati alcuni esempi delle conversioni e delle esecuzioni capitali.